

Leder
Elisabeth Kerr Eckbo

Telefon 9502 1102
E-post elisabeth@eckbo.net

Innspill til Planprogram for Helse og Omsorg

Et par ting aller først:

- Etableringen av VLMS og legesenteret fungerer svært bra, og vi er mange fornøyde deltidsinnbyggere som allerede har benyttet tilbudet
- Velferdsgarantien gjelder også for deltidsinnbyggere

Nord-Aurdal er den største hyttekommunen i det største hyttefylket i Norge. Man skulle kanskje anta at kommunens politikere og administrasjon ville la dette faktum prege noe av planprosessene. Når så ikke er tilfelle, ønsker Aurdalsåsen Hytteforening å fremheve noen punkter til den neste kommunedelplanen.

Basis for vårt innspill bør være kjent etter mange uformelle møter med kommunen gjennom årene:

- betydningen av flerhus-hjemmet for verdiskapningen i kommunen
- hva som skal til for å fylle vertskapsrollen også for deltidsinnbyggerne

Finansiering og dimensjonering basert på brukere

Hvis velferdsgarantien skal ha noen mening, bør antall brukere – ikke bare fastboende i hht folkeregisteret – legges til grunn for dimensjonering av kommunens tjenestenivå. Vi forstår at dette ikke bare er enkelt, og at tildeling av midler skjer etter regler fastsatt sentralt. Vi hytteforeninger engasjerer oss gjerne for at våre hyttekommuner kan nyte godt av en annen inntektsfordeling for helse- og omsorgstjenester som gjør at de kan få en viss refusjon for hytteinnbyggernes bruk av hyttekommunens «hjemme» (les hytte-) baserte helse- og omsorgstjenester. Følgende er derfor spilt inn til Opplandsbenken på Stortinget i mars 2017, og det er fint om dette kan følges opp i kommunens kontakt med sentrale politikere fremover:

Det er behov for en aktiv omlegging av aktuelle finansieringsordninger for å kunne inkludere korttidsinnbyggerne, og mest aktuelt:

- *ordninger begrunnet i deltidsinnbyggernes rett til (kommunale) helse- og omsorgstjenester, når de er på hytta:*
 - *Å la betaling for (kommunalt baserte) helse- og omsorgstjenester følge **bruker**, ikke låses til bostedskommunen*
 - *At Nkom's tilskuddsordning for bredbåndsutbygging også kan omfatte deltidsinnbyggerne, ikke bare Fiber-Til-Hjem (FTH); blant annet begrunnet med at bredbåndsutbygging er en helhetlig teknologisk infrastruktur for velferdsteknologi, som det vil være rasjonelt å ta i bruk - ikke minst for kommuner med spredt bebyggelse av alle typer innbyggere*

Prinsippet om å tilføre ressurser i fht brukere, ikke bare fastboende, er for øvrig allerede anvendt ved den nylige økningen av politistyrken i Hemsedal, der antall brukerne oversteg kapasiteten til den opprinnelig tildelte politistyrken. Prinsippet kan gjerne videreføres ved finansiering av hyttekommunenes tilbud til deltidsinnbyggerne.

Hytter og helse

Behovene for fastboende og deltidsinnbyggere er i hovedsak sammenfallende. De spesifikt hytterelaterte problemstillinger er belyst i prosjektet **Hytte i Valdres** (forløperen til det prosjektet som løper fra 2015), der ble det utarbeidet flere fagrapporter – en av dem er særlig relevant for sektoren Helse og Omsorg, **Fagrapport 4 – Hytter og helse**, som kan lastes ned her:

<http://www.valdres-nhage.no/media/1006/131120-fagrapport-4-hytter-og-helse.pdf>

Selv om den er fra 2010, er det meste fortsatt relevant for tenkningen rundt dette fagområdet, og vi ber om at rapporten inngår i bakgrunns materialet for planprosessen. Spesielt gjelder dette områder som:

- Hyttefolk og helse i lys av den demografiske utviklingen
- Flere leveår og lengre tid som pensjonister gir flere hyttedøgn
- Hyttebrukere har rett til helse- og omsorgstjenester også på hytta
- Tjenestestøtte digitaliseres - Inviterer til felles infrastruktur for varsling for fastboende og fritidsbefolkningen

Det pågår for tiden et betydelig spesifiseringsarbeid i regi av det nasjonale velferdsteknologi programmet i regi av eHelse-direktoratet. Og vi regner med at Valdres-kommunene deltar i en søknad om midler til spredning av velferdsteknologi, slik det var utlyst med frist 6. april i år, og hvor kommuner i Hedmark og Oppland er særlig oppfordret til å søke.

For eksempel kan hyttebrukere delta i (digitale) varslingskjeder for fastboende og vice versa. Dersom disse bredere menneskelige ressursene skal kunne gjensidig utnyttes, må organisering og teknologisk infrastruktur legge til rette for det. Det betyr også at bredbånd-utbyggingen bør omfatte fritidsinnbyggerne på linje med fastboende, i de områdene hvor deltidsinnbyggerne representerer en betydelig del av ressursgrunnlaget. Ola og Kari som bruker digitale trygghetsalarmer skal ikke behøve å måtte gå på kurs i NAK først, hvis de tar med seg alarmen fra bo-kommunen og forventer at den skal virke i NAK. Det skal være tilstrekkelig å ha en tilpasset varslingskjede for Ole og Kari sitt opphold i sin hyttekommune.

Det er derfor viktig at deltidsinnbyggerne telles med når kommunene nå er i oppstartsfasen med å implementere bl.a. digital trygghetsvarsling som del av Det nasjonale program for velferdsteknologi (i regi av eHelse-direktoratet); her vil nasjonale standarder og infrastruktur gjøre det mulig å tenke integrert bl.a. når det gjelder oppsett og varslingskjeder som kan utnyttes av bruker både hjemme og på hytta, og om deling av kritisk helseinformasjon for bruker uansett hvor bruker oppholder seg i landet. Og bruk den ovennevnte Fagrapport 4 inn i Planprosessen.

Takk, og lykke til!

Med vennlig hilsen
for styret i Aurdalsåsen Hytteforening

Knut Nes